

Rådgivningsdoktorn Jenny Höckert, SLU,
om samspelet mellan bonde och rådgivare:

Skapa helhet med övergripande mål

"Jag har mött flera lantbrukare som inte hittar rådgivare som matchar deras sätt att tänka, det vill säga att se till helheten", säger Jenny Höckert, SLU

Specialiserade rådgivare är bra men det behövs mer för att skapa helhet och uthållighet i ett företag. En ny avhandling sätter fokus på glapp i lantbrukarens behov och dagens erbjudande från rådgivningen.

Av Markus Hoffman

På senare år har både bristen på rådgivare och hur rådgivningen bättre ska matcha lantbrukets behov diskuterats. Hur ser kompromissen ut mellan att som rådgivare ha spetskompetens inom ett område och samtidigt kunna ta hänsyn till andra aspekter i företaget?

Situationen kan liknas med värden där många läkare är specialiserade men det

8-fots Container för säker förvaring av sprutmedel.

Låsbar. 4 mm bottenplåt och 1,5 mm plåt i väggar och tak. Vikt ca 580 kg. Förhöjd tröskel som förhindrar läckage till miljön vid ev. läckande förvaringskärl. Volym upp till tröskel 500 liter.

Pris: 35 000 kr.
exkl. moms och frakt.

Rudskoga Svets Mekaniska AB
Kristinehamn, Tel. 0551-604 66
Olle 070-647 47 59 | Daniel 070-213 78 18
www.rudskogasvets.se

Sonnys Maskiner AB Kvalitetsmaskiner för skogsbruk

Combikran **PC Flistuggar**

Kan användas som trepunktsmonterad gripkran eller monterad på kärra. Grävutrustning finns som extrautrustning. 360° sväng, Runtomsvängade Rotator, Räckvidd 4m.

Pris från 49.000,- exkl.moms

PC flistuggar med och utan säll. 14 olika modeller. Hydraulisk inmatning och varvtalsvakt.

Pris från 66.800,- exkl.moms

Industrigatan 3 Grästorps 0514-10505 www.sonnys.se

"Jag tror att lantbrukarnas beställarkompetens när det gäller rådgivning behöver bli betydligt bättre"

---

betyder inte att patienten får tillräcklig hjälp. Och bara en allmänläkare kan å andra sidan vara otillräcklig. Därför har sjukvården börjat arbeta med team med flera kompetenser för att hjälpa de som är multisjuka. Nu är ju inte lantbrukarna multisjuka men har däremot multipla saker att fatta beslut om.

SPECIALIST MOT HELHET

Det finns få, om ens någon, i landet som de senaste åren funderat mer över samspelet mellan bonde och rådgivare som agronomie doktor Jenny Höckert på SLU. Jenny blev klar med sin avhandling i december 2017. Temat var just att belysa hur dagens rådgivning bättre kan matcha lantbrukarens behov av hjälp för att få en uthållig produktion och med uthållig menas både ekonomiskt och miljömässigt sådan.

Vilken är den största bristen med lantbruksrådgivningen idag och hur märker bonden det?

"Det är många aktörer på den svenska rådgivningsmarknaden", konstaterar Jenny. "De tenderar att vara specialiserade på olika ämnen.

Dessutom är rådgivarrollen i mångt och mycket ett ensamjobb. Det finns ingen riktig tradition för rådgivare att på kontinuerlig basis samarbeta med andra rådgivare. Rådgivningskulturen är snarare individualistisk än att den präglas av samverkan. Det gör att lantbrukaren ofta blir lämnad med uppgiften att skapa helheten från de råd som hen får av olika rådgivare."

SAKNAR HELHETSSYN

Kan det vara svårt att få lantbrukare att betala för annan rådgivning än den som de ser omedelbara resultat av?

"Det kommer alltid att finnas en marknad för riktigt duktiga rådgivare" säger Jenny. "Men jag har mött flera lantbrukare som inte hittar rådgivare som matchar deras sätt att tänka, det vill säga att se till helheten, något som framför allt gäller inom ekologiskproduktion."

Enligt Jenny funderar ekologiska odlare ständigt på frågor om hur de bygger en livskraftig jordmån med ett rikt mikroliv, hur de kan få tag på bra gödningsmedel som ger växten det den behöver och när och hur ska de etablera

grödan för att den skall ges bästa möjliga förutsättningar. Det är komplexa frågor som ofta saknar enkla och raka svar.

Är det nån som känner sig kritiserad av din avhandling?

"Den feedback som jag hittills har fått har varit mycket positiv", säger Jenny. "Jag tror att min forskning ligger rätt i tiden och att jag hjälper till att sätta ord på saker som många i rådgivningssystemet upplever."

FÖRBÄTTRA BESTÄLLARKOMPETENSEN

Vad kan du ge för råd till lantbrukare som läser det här om hur de själva kan bidra till att rådgivningen förändras till något som är bättre?

"Jag tror att lantbrukarnas beställarkompetens när det gäller rådgivning behöver bli betydligt bättre. Vad vill man med rådgivningen? Lantbrukare och rådgivare behöver i högre utsträckning tala om målen för företaget – vad man vill uppnå, hur man vill leva? – och sedan konkretisera arbetet därifrån. Hur lätt är det för en rådgivare att ge råd, om man inte har formulerat något mål eller pratat om förutsättningarna för att nå dit?"

Vad ska du göra nu i livet?

"Jag vill gärna fortsätta att medverka till att rådgivningens roll diskuteras och att medvetandegöra det glapp som finns mellan rådgivningsorganisationernas visioner, det sätt på vilket de organiserar sig och hur deras tjänster är organiserade. Närmaste året kommer jag att göra det för RådNu på SLU Skara. ■

YARA Knowledge grows

Kör du med helgardering?

Nu när du är igång, har du planerat för delade givor?
Funderat på vilka produkter som är effektivast?
Tänkt på att Kalksalpeter fungerar i alla väder under hela gödslings säsongen?

YARA 4 PUNKTSGARANTI
Spridning Lösbarhet Alltid Säkerhet

Kvalitet som sprider sig.
Läs mer om Yara
4-punktsgaranti på yara.se

www.yara.se